

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä

Kokous 30.3.2023 klo 13–15.30, Zoom

Läsnä/este	Etunimi	Sukunimi	Nimeävä organisaatio	Oma organisaatio
paikalla	Ella	Bingham	Finn-ARMA	Aalto-yliopisto
paikalla kohdat 1–5	Jaana	Erkkilä-Hill	Unifi	Taideyliopisto
paikalla kohdat 1–3	Tuija	Gadd	Tutkijajäsen (Tulanet)	Ruokavirasto
paikalla	Minna	Harjuniemi	FUCIO & AAPA	Helsingin yliopisto
paikalla	Jari	Hämäläinen	Unifi	LUT-yliopisto
paikalla	Janne	Kanner	CSC	CSC
paikalla kohdat 1–3	Henrik	Kunttu	Unifi	Jyväskylän yliopisto
paikalla	Helena	Laaksonen	Tietoarkisto	Tietoarkisto
paikalla	Leo	Lahti	Tutkijajäsen (Unifi)	Turun yliopisto
paikalla	Hanna	Lahtinen	Arene	Laurea
paikalla	Riitta	Lähdemäki	FUN	FUN
paikalla	Riitta	Maijala	Suomen Akatemia	Suomen Akatemia
paikalla	Sanna	Marttinen	Tulanet	Tulanet
paikalla	Liisa	Maunuksela	Tulanet	Ruokavirasto
paikalla	Maija	Ojanen-Saloranta	Tulanet	VTT
paikalla	Emilia	Palonen	TSV	Valtiotieteellinen yhdistys
paikalla	Taina	Pihlajaniemi	Unifi	Oulun yliopisto
paikalla	Seliina	Päällysaho	Tutkijajäsen (Arene)	SeAMK
este	Juhani	Soini	Arene	Turku AMK
paikalla	Arja	Tuuliniemi	Kansalliskirjasto	Kansalliskirjasto

Läsnä

Ilmari Jauhiainen (TSV), esittelijä
Hanna Lahdenperä (TSV), sihteeri
Jonni Karlsson (TSV)

Ari Rouvari (CSC), esittelijä kohta 6
Mari Elisa Kuusniemi (HY), esittelijä kohta 4

Puheenjohtajat:

Anna Lindfors (CSC) – oppimisen avoimuus
Miki Kallio (TY) – toimintakulttuurin avoimuus

Anne Sunikka (Aalto) – aineistojen avoimuus
Susanna Nykyri (TAU) – arkkitehtuurityöryhmä, esittelijä
kohta 6

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2. Edellisen kokouksen muistio tiedoksi

- Liite: [Muistio 30.1.2023](#)

3. Tutkimusdatanhallinnan asiantuntijoiden pätevytymiskoulutus

Tutkimusaineistojen asiantuntijaryhmässä toimiva Datanhallinnan asiantuntijan ammatillisen pätevytymisen tiekartta -työryhmä on laatinut suunnitelman datanhallinnan asiantuntijoiden pätevytymiskoulutuksen aloittamisesta Suomessa. Työryhmä valmistelee rahoitushakemusta OKM:lle. Suunnitelman esitteli työryhmän puheenjohtaja Mari Elisa Kuusniemi (HY) sekä jäsenet Susanna Nykyri (TAU) ja Anne Sunikka (Aalto).

- [Liite: Esityksen diat](#)

Kuultiin, että työryhmän suunnitelma kansallisesti koordinoitua koulutuskokonaisuudesta on herättänyt kiinnostusta kotimaisissa korkeakouluissa ja myös kansainvälistä yhteistyötä ajatellen. Ohjausryhmä totesi, että puute osaajista on suuri, ja ideaa pidettiin erittäin kannatettavana. Todettiin, että koulutuksen markkinoinnissa on hyvä huomioida myös tutkimusinfrastruktuurit.

Työryhmä jatkaa pohtimalla tahoja, jonka nimissä rahoitushakemus tehdään ja jossa palkattava koulutuskoordinaattori työskentelee. Ohjausryhmä seuraa mielenkiinnolla hankkeen etenemistä.

4. Avoimen tieteen juridista yhteentoimivuutta edistävä työryhmä, 1. käsittely

Kansallisessa avoimen tieteen ja tutkimuksen edistämistyössä kaivataan yhteisymmärrystä lakien tulkinnasta ja yhteisiä toimintatapoja. Tämän ratkaisemiseksi sihteeristö ehdottaa tarvittaessa koolle kutsuttavan juridiikkatyöryhmän perustamista. Ilmari Jauhiainen esitteli alustavan työryhmäsuunnitelman.

- [Liite: Esityksen diat](#)

Ehdotusta pidettiin kannatettavana, mutta todettiin, että kyseessä on erittäin kiireinen ammattiryhmä. Kuultiin, että yliopistojen ja tutkimuslaitosten lakimiehillä on aktiiviset sähköpostilistat, ja sihteeristöä kehoitettiin tiedustelemaan näiden verkostojen mahdollisuuksia lähettää edustaja teeman tai aikataulun perusteella.

5. Avoimen tieteen ja tutkimuksen rahoitus -työryhmä

Kokouksen 30.1.2023 päätöksen perusteella nimeämispyyntö rahoitustyöryhmään lähetettiin 26:lle taholle. Ilmari Jauhiainen kertoi työryhmän kokoonpanosta.

Työryhmän tiedossa olevat jäsenet:

- AMKIT-konsortio: kirjastonjohtaja Teemu Makkonen (JAMK)
- Arene: vararehtori Mari Vuolteenaho (Laurea)
- Business Finland: Janne Viemerö
- FUN: kirjastonjohtaja Minna Abrahamsson-Sipponen (OY)
- Maa- ja metsätalousministeriö: ohjelmapäällikkö Mikko Pohjola
- Open Knowledge Finland: hallituksen jäsen Jouni Tuomisto
- Opetushallitus: vastaava asiantuntija Sofia Lähdeniemi
- Opetus- ja kulttuuriministeriö: opetusneuvos Sami Niinimäki
- Professoriliitto: professori Petri Mäntysaari (Hanken)
- Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö: erityisasiantuntija Kati Takaluoma
- Suomen Akatemia: tiedeasiantuntija Jussi Varkemaa
- Suomen tiedekustantajien liitto: professori, päätoimittaja Anu Lahtinen
- Säätiöt ja rahastot ry: tiede- ja taiderahoituksen johtaja Kalle Korhonen (Koneen säätiö)
- Tieteentekijöiden liitto: toiminnanjohtaja Johanna Moisio
- TSV: professori Anna Mauranen, Suomalainen tiedeakatemia
- Tulanet: tutkimus- ja palvelukeskusjohtaja Carita Aschan, (TTL)
- Unifi: vararehtori Henrik Kunttu (JYU)
- Valtioneuvoston kanslia: johtava asiantuntija Sari Löytökorpi
- Valtiovarainministeriö: neuvotteleva virkamies Sanna Nieminen

Kansalliskirjasto ja Ympäristöministeriö nimeävät vielä jäsenensä työryhmään. Digivisio, Liikenne- ja viestintäministeriö, Sitra ja Yleisten kirjastojen neuvosto eivät osallistu työryhmään.

6. Avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuuri

Avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuuria on valmisteltu ohjausryhmän koolle kutsumassa työryhmässä. Tavoitteena on avata viitearkkitehtuuri kommentoinnille 17.4.2023. Arkkitehtuurityötä esittelivät arkkitehti Ari Rouvari (CSC) ja työryhmän puheenjohtaja 2023 Susanna Nykyri (TAU).

- [Liite: Esityksen diat](#)

Todettiin, että kokonaisuus on vaikuttava. Huolenaiheeksi nousi valmiudet kommentoida näin laajaa kokonaisuutta, ja kuultiin, että kommentoinnin aikana järjestetään kaikille avoimia tilaisuuksia, joissa esitellään arkkitehtuuria. Pohdittiin myös priorisoinnin vaikeutta, kun organisaatiot hyödyntävät avoimen tieteen ja tutkimuksen viitearkkitehtuuria omassa arkkitehtuurityössään. Tämän tueksi työryhmä laatii tiivistelmän, jossa kerrotaan priorisoinnista.

Päätös: Hyväksytään viitearkkitehtuuri kommentoinnille. Liitteessä esitettyihin kysymyksiin palataan syksyllä.

7. Loppuvuoden kokoukset

Etukäteen toimitetun Doodlen perusteella kokouspäivämääriksi valikoitui:

- Ke 30.8. klo 13–15.30
- Pe 13.10. klo 10–12.30
- Ke 13.12. klo 13–15.30

8. Muita asioita

Kokouksen 30.1.2023 päätöksestä [yhteisiä käytäntöjä](#) on muokattu niin, että mahdolliset äänestykset toimitetaan kädennostolla.

Kevättyöpajassa 23.3. vuoden 2023 asiantuntijapalkinto jaettiin Anne Kärjelle (SAMK).

- [Anne Kärjen haastattelu avointiede.fi:ssä](#)

Ohjausryhmän työsuunnitelma, kevät–syksy 2023

Aika		Käsittelyvaihe	Päätös
Toukokuu	Vuoden 2024 seurannan indikaattorien vahvistaminen		x
	Opinnäytetöiden avoimuuden osalinjaus	1. käsittely	
Syksy	Opinnäytetöiden avoimuuden osalinjaus	2. käsittely	
	AVOTT-arkkitehtuurin kommentoinnin tulokset		
	Julistuksen ja linjausten päivitysprosessin alustaminen.		